

تدوین و اجرای استراتژی‌های سرمایه‌گذاری در گروه توسعه معادن و فلزات با هدف تحقق توسعه پایدار

اگرچه همواره از مزیت‌های موجود در کشور برای توسعه بخش معدن و صنایع معدنی صحبت می‌شود، اما صرفاً اتکا به این مزیت‌ها نمی‌تواند این حوزه را به مقصدی امن برساند. آنچه برای بهره‌گیری حداکثری از ظرفیت‌های موجود ضرورت دارد، سرمایه‌گذاری‌های هوشمندانه و هدفمند با نگاهی به آینده این حوزه است.

به گزارش خبرنگاران گروه صنعت و تجارت گزارش خبر، شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات، از جمله شرکت‌هایی است که با رصد دقیق روندها و شرایط، سرمایه‌های خود را به گونه‌ای در این عرصه هدایت می‌کند که تضمینی بر تحقق اهداف این شرکت و چشم‌اندازهای کلان این حوزه در کشور باشد. نگاهی به جایگاه شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات در زنجیره فولاد و مس، مهر تاییدی بر این موضوع محسوب می‌شود.

اساساً بخش معدن و صنایع معدنی می‌توانند نقش موثری در توسعه اقتصادی و صنعتی هر کشور داشته باشند. این موضوع در ایران که از یک طرف حجم قابل توجهی از منابع معدنی را در خود جای داده و از طرف دیگر، ضرورت حرکت آن از اقتصاد نفتی به معدنی روز به روز بیشتر احساس می‌شود، اهمیت دو چندان دارد.

طبیعتاً بهره‌برداری حداکثری از این مزیت نسبی و بالفعل ساختن این پتانسیل بالقوه، الزامات و پیش‌نیازهایی دارد بخشی از آن‌ها در سطح بنگاه‌های اقتصادی و بخشی در سطوح کلان و سیاست‌گذاری‌ها قابل طرح و بررسی هستند. یکی از مهمترین الزاماتی که در این میان وجود دارد، بسترسازی و هدایت سرمایه‌گذاری‌ها در راستای بهره‌برداری بهینه از منابع معدنی کشور است.

شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات یکی از نقش‌آفرینان کلیدی در این زمینه به حساب می‌آید که سرمایه‌گذاری‌های آن در سه حوزه معدن، صنعت و زیرساخت است؛ سرمایه‌گذاری‌هایی که از هم از طریق خود هولدینگ و هم از طریق شرکت‌های سرمایه‌پذیر محقق می‌شوند.

فراتر از زنجیره فولاد

شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات با نماد بورسی «ومعادن» یکی از ماموریت‌های اصلی خود را نقش‌آفرینی در حوزه بالادست زنجیره فولاد و تامین پایدار خوراک برای صنایع فولادی کشور تعریف کرده است.

فعالیت‌های سرمایه‌گذاری و توسعه‌ای و معادن در حلقه‌های مختلف زنجیره فولاد از بالادست این زنجیره شامل توسعه بخش معدن و احداث کارخانه‌های کنسانتره‌سازی و گندله‌سازی تا واحدهای احیای مستقیم، فولادسازی و تولید محصولات فولادی صورت می‌گیرد که این موضوع حاکی از نقش پررنگ این شرکت در رشد و توسعه زنجیره فولاد در کشور است.

تردیدی نیست که همواره یکی از موضوعات مطرح و حائز اهمیت در کشور، خودکفایی بوده است که اهمیت آن امروز با توجه به شرایط تحریم، پررنگ‌تر جلوه می‌کند. زنجیره فولاد نیز از این قاعده مستثنی نیست، به طوری که برخی مواد اولیه مورد نیاز این زنجیره مانند الکتروگرافیتی، صرفاً از محل واردات تامین می‌شوند.

از این رو، شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات با سرمایه‌گذاری ۲۶۰ میلیون یورویی به احداث کارخانه الکتروگرافیتی در شرکت صنعت گستر سورنا اقدام کرده است تا از این طریق، گام بلندی در مسیر خودکفایی کشور در تامین الکتروگرافیتی و تامین مواد اولیه کارخانه‌های فولادسازی برداشته باشد. از دیگر پروژه‌های این شرکت که در همین راستا تعریف شده‌اند نیز می‌توان به کارخانه تولید فروسیلیکومنگنز شیروان با سرمایه‌گذاری ۲۵ میلیون یورویی اشاره کرد که باعث رفع چالش تامین مواد فروسیلیس در زنجیره فولاد کشور می‌شود.

احداث کارخانه تسمه نوار نقاله استیل‌کورد در شرکت کانبار ساعی و همچنین احداث کارخانه تاپر در شرکت آریا تاپر هامون نیز از دیگر اقدامات شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات، خارج از حلقه‌های زنجیره فولاد به شمار می‌آیند. این اقدامات نه تنها گام‌های استراتژیکی در راستای جلوگیری از خروج ارز از کشور محسوب می‌شوند، بلکه چشم‌انداز روشنی را در زمینه سودآوری پیش روی این شرکت ترسیم می‌کنند.

شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات گستره نقش‌آفرینی خود را به زنجیره بزرگ فولاد نیز محدود نکرده و برای ایجاد تنوع در سبد سرمایه‌گذاری‌های خود، در زنجیره سایر فلزات نیز سرمایه‌گذاری کرده است. در همین راستا، این شرکت در احداث کارخانه تولید کنسانتره مس جانجا با ظرفیت تولید سالانه ۱۳۰ هزار تن مشارکت کرده است. این شرکت همچنین با سهامداری ۵۷ درصدی در شرکت پروژه محور «تجلی»، به نوعی به حوزه عناصر استراتژیکی مانند لیتیوم و عناصر نادر خاکی نیز ورود کرده است.

باید توجه داشت که پروژه بزرگ مس جانجا که برای راه‌اندازی و بهره‌برداری از آن ۴۰۰ میلیون یورو سرمایه‌گذاری شده است، از جمله پروژه‌هایی به شمار

می‌آید که فرصت‌های سرمایه‌گذاری فراوانی را در بطن خود نهفته دارد. در پنج سال آینده ۷۵ میلیون تن عملیات معدنکاری در این محدوده انجام خواهد شد که سهم ماده معدنی از این مقدار ۱۶ میلیون تن خواهد بود.

در همین راستا، شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات احداث یک کارخانه تغلیظ مس به روش فلوتاسیون را با هدف تولید ۱۳۰ هزار تن کنسانتره مس با عیار ۲۶ درصد در دستور کار قرار داده است. علاوه بر آن، با توجه به اکسیدی بودن خاک این معدن، احداث یک کارخانه لیچینگ با ظرفیت تولید ۳ هزار تن کاتد مس به روش الکترووینینگ (SXEW) نیز در این منطقه برنامه‌ریزی شده است. پیش‌بینی‌ها حاکی از آن هستند که با توجه به افزایش روزافزون تقاضای مس در بازارهای جهانی، معدن جانجا پتانسیل آن را دارد که با صادرات محصولات، بیش از ۳۰۰ میلیون دلار در سال درآمدزایی ایجاد کند.

زیرساخت توسعه

یکی از گلوگاه‌های اساسی زنجیره فولاد کشور، موضوع تامین سنگ‌آهن تلقی می‌شود و این در حالی است که پیش‌بینی‌ها از تشدید این مسئله در سال‌های آینده حکایت دارند. این موضوع سبب شده است تا شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات با هدف رفع مشکل کمبود سنگ‌آهن و امکان پاسخگویی به تقاضای تولیدکنندگان کنسانتره و گندله در سال‌های آینده، چندین شرکت را با ماموریت اکتشاف در پهنه‌های جدید تاسیس کند. علاوه بر آن، باید توجه داشت که شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات سهم مناسبی را از بزرگترین تولیدکنندگان سنگ‌آهن کشور در اختیار دارد که حاکی از نقش موثر این شرکت در حوزه تامین سنگ‌آهن است. گفتنی است که در سال گذشته بیش از ۸۸ میلیون تن سنگ‌آهن در کشور استخراج شده که نزدیک به ۴۴ درصد از این مقدار، حاصل فعالیت شرکت‌های گروه توسعه معادن و فلزات بوده است.

اگرچه صنعت فولاد کشور امروز با چالش‌های متعددی مواجه است، اما شاید از مهمترین آن‌ها بتوان به مشکل تامین انرژی در این صنعت که به عنوان صنعتی انرژی‌بر نیز شناخته می‌شود اشاره کرد. محدودیت‌های انرژی در چند سال اخیر سبب شده‌اند که بخش قابل توجهی از پتانسیل بالقوه صنایع زنجیره فولاد از دست برود. بنابراین سرمایه‌گذاری در حوزه زیرساخت‌های انرژی از جمله موضوعاتی است که در حال حاضر اهمیت به‌سزایی دارد.

بنابراین شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات، نگاه خود را صرفاً به پروژه‌های توسعه ظرفیت تولید محدود نکرده و توسعه زیرساخت‌های انرژی را نیز به طور همزمان مد نظر قرار داده است. از شاخص‌ترین پروژه‌های شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات در این زمینه می‌توان به فاز دوم نیروگاه سیکل ترکیبی شهید باکری سمنان به عنوان نخستین طرح پیشران اقتصادی کشور اشاره کرد که افتتاح آن باعث اضافه شدن دو خط ۱۸۳ مگاواتی به شبکه برق کشور شد.

گفتنی است که احداث دو واحد بخار ۱۸۰ مگاواتی نیز به عنوان فاز سوم این پروژه در دستور کار و معادن قرار گرفته است که بر اساس پیش‌بینی‌ها تا دو سال آینده به اتمام خواهد رسید. در واقع با اتمام فاز سوم این پروژه، ظرفیت نهایی نیروگاه به حدود یک هزار و ۱۰۰ مگاوات ارتقا خواهد یافت.

توسعه و ظرفیت ناکافی زیرساخت‌های حمل‌ونقل از دیگر چالش‌هایی است که می‌تواند در مسیر فعالیت، توسعه و صادرات صنایع معدنی و فلزی کشور مانع ایجاد کند. و معادن نیز با نظر به این موضوع، سرمایه‌گذاری در زمینه احداث پایانه مکانیزه با ظرفیت ۱۰ میلیون تن صادرات مواد معدنی در بندر شهید رجایی را در دستور کار قرار داده است که بهره‌برداری از این پروژه مزیت‌ها و ظرفیت‌های قابل توجهی را برای توسعه صادرات و تعاملات تجاری صنایع معدنی و فلزی کشور ایجاد می‌کند.

چشم‌اندازی روشن‌تر

مجموع بهای تمام‌شده سرمایه‌گذاری‌های و معادن تا پایان تیرماه سال ۱۴۰۳، بالغ بر ۳۴۷ هزار و ۴۷۴ میلیارد ریال بوده است که بخش عمده آن را بخش‌های استخراج کانه‌های فلزی و فلزات اساسی تشکیل داده‌اند. در این میان، میزان بهای تمام‌شده سرمایه‌گذاری و معادن در سهام شرکت‌ها تا پایان تیرماه سال جاری بیش از ۳۳۷ هزار و ۳۴۴ میلیارد ریال بوده که از این مقدار، بیش از ۶۲ درصد به سرمایه‌گذاری در سهام شرکت‌های قابل معامله در بازار سرمایه اختصاص داشته و مابقی آن نیز مربوط به سرمایه‌گذاری در سهام سایر شرکت‌ها بوده است.

درآمدهای عملیاتی شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات در سال ۱۴۰۲ بیش از ۱۷۴ هزار و ۲۵۹ میلیارد ریال بوده که در مقایسه با سال قبل از آن رشد بیش از ۳۰ درصدی داشته است. مهمترین بخش تشکیل‌دهنده درآمدهای عملیاتی و معادن به عنوان یک شرکت سرمایه‌گذاری، درآمد حاصل از سرمایه‌گذاری‌ها است که در سال گذشته بیش از ۱۶۴ هزار و ۴۴۹ میلیارد ریال بوده است.

گفتنی است که بخش عمده این مقدار نیز (بیش از ۱۴۸ هزار و ۴۲۰ میلیارد ریال) به درآمدهای حاصل از سرمایه‌گذاری این شرکت در سهام شرکت‌های فرعی و وابسته اختصاص داشته است. همچنین مابقی درآمدهای سرمایه‌گذاری و معادن حاصل سرمایه‌گذاری این شرکت در سهام سایر شرکت‌های بورسی و غیربورسی بوده که بیش از ۹۷ درصد از آن به شرکت‌های بورسی و مابقی آن به شرکت‌های غیربورسی اختصاص داشته است.

روند درآمدهای عملیاتی شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات در نمودار یک به تصویر کشیده شده است. چنان‌که در نمودار نیز مشاهده می‌شود، درآمدهای عملیاتی این شرکت به طور متوسط روند رو به رشدی در سال‌های اخیر داشته، به طوری که از ۴ هزار و ۴۲۳ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۵ به بیش از ۱۷۴ هزار و ۲۵۹ میلیارد ریال در سال ۱۴۰۲ رسیده است که مقدار بیشینه‌ای در روند درآمدهای عملیاتی این شرکت به حساب می‌آید. با

نیم‌نگاهی به طرح‌های بزرگی که در حال حاضر در شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات در دست اقدام قرار دارند، می‌توان تداوم این روند رو به رشد و چشم‌انداز بسیار روشنی را پیش روی این شرکت متصور بود.